

Tendințe privind economisirea pe plan internațional

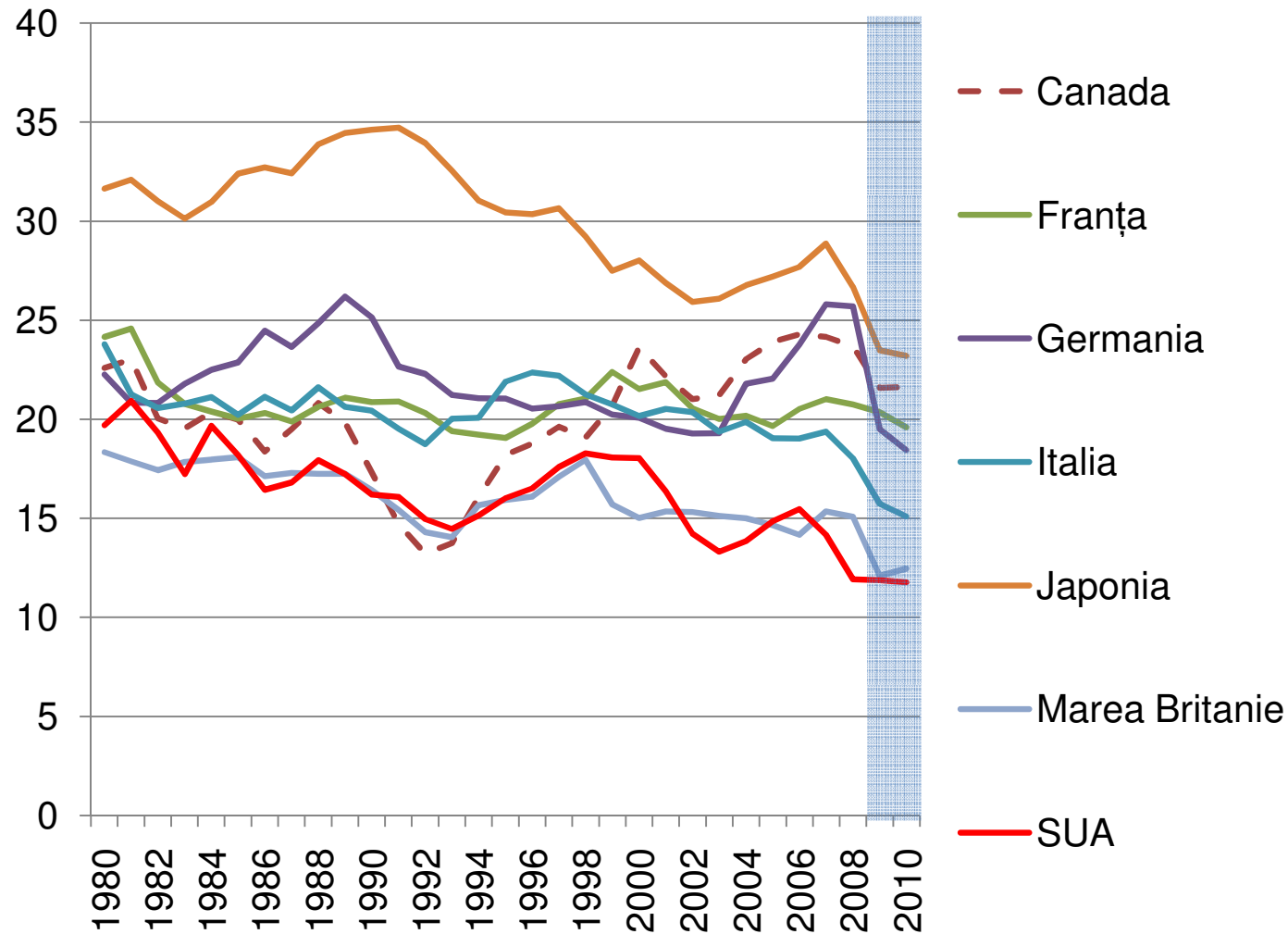
Irina Mihai, BNR

București, Septembrie 2009

Cuprins

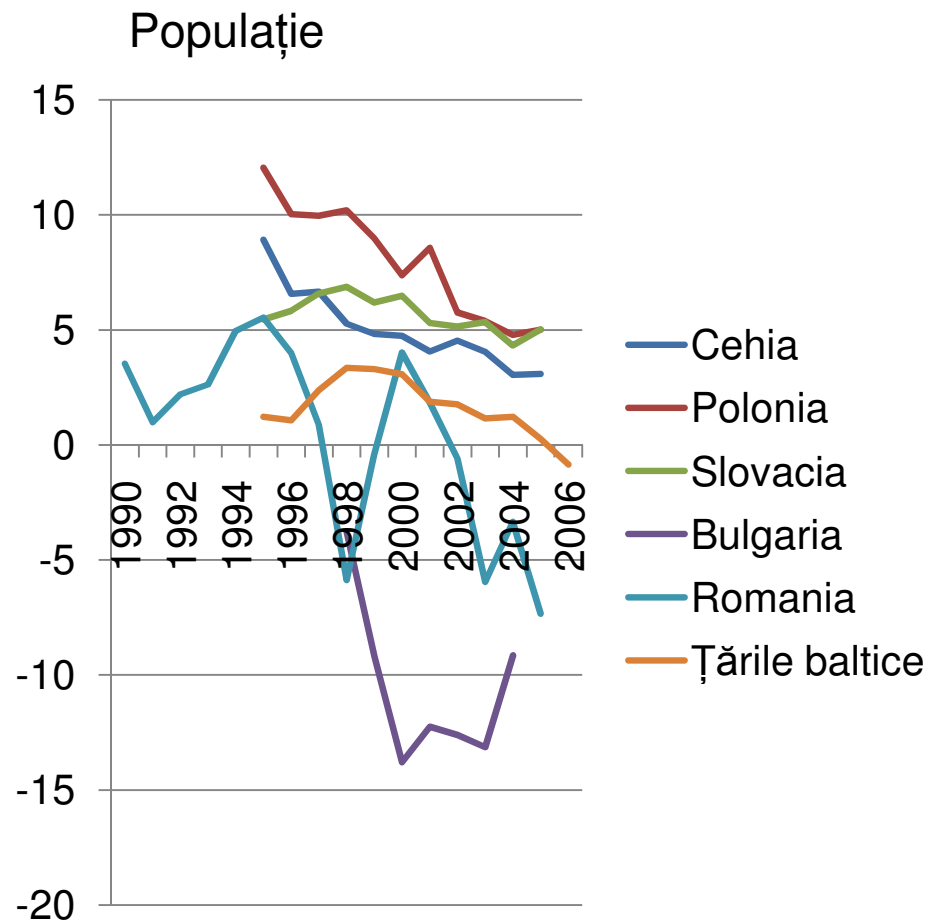
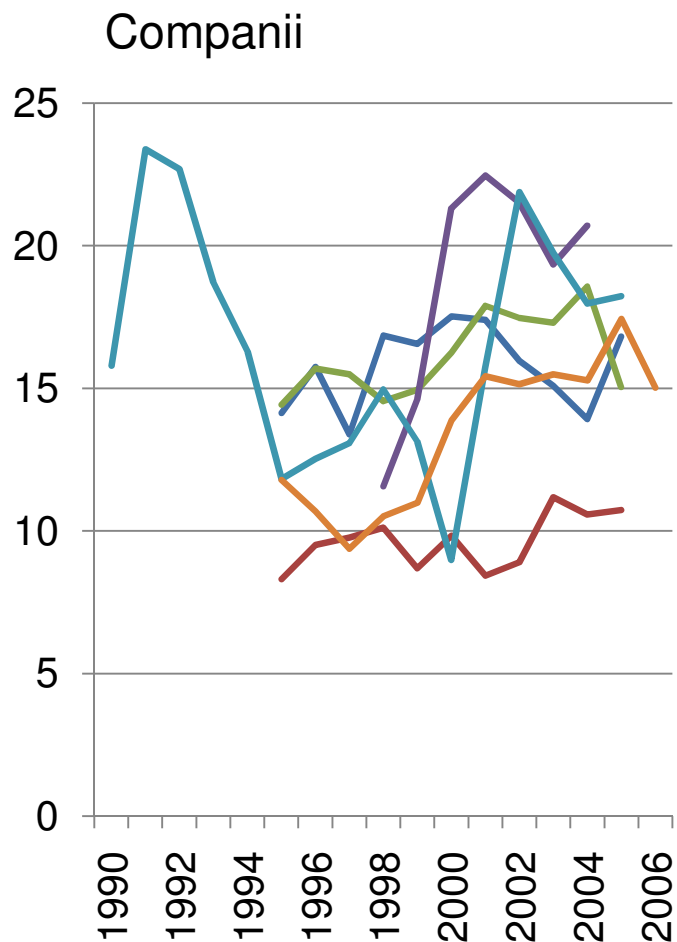
- Evoluția economisirii
- Factori
 - structura demografică
 - nivelul venitului și creșterea economică
 - politica fiscală și socială
 - finanțarea externă
 - liberalizarea și dezvoltarea sistemului financiar

Evoluția economisirii în țările grupului G7

Sursa: FMI, *World Economic Outlook*, aprilie 2009

... și la nivelul regiunii ECE și a țărilor baltice

Sursa: FMI, *World Economic Outlook*, aprilie 2009

Factori (1)

- Structura demografică
 - unele studii au identificat existența unei corelații între rata economisirii și rata persoanelor dependente - Masson și Tyron (1990), Horioka (1990)
 - în timp ce alte studii nu găsesc semnificativ acest factor - Aaron, Bosworth și Burtless (1989) – efectul îmbătrânirii este redus de creșterea economisirii pe alte grupe de vârstă
 - “*retirement puzzle*” – creșterea importanței motivului precauției în apropierea vârstei de pensionare — Banks et. al (1998), Horioka și Watanabe (1997)

Factori (2)

- Nivelul venitului și creșterea economică
 - economisirea este un rezultat al creșterii - Rodrik (2000) , țările cu rate ridicate de convergență prezintă și rate mai mari de economisire, relația inversă nu se verifică
 - economisirea internă joacă un rol important în procesul de convergență în țările emergente - Aghion et al. (2009)

Factori (3)

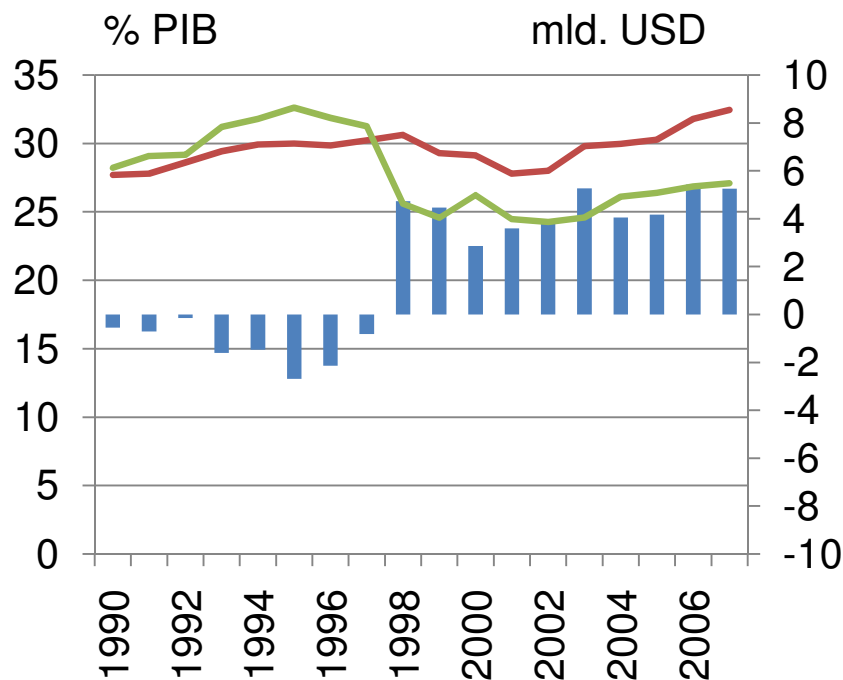
- **Politica fiscală și socială**
 - substituție între economisirea publică și privată
 - sistemul de pensii – țările cu un sistem finanțat în totalitate au în general rate mai ridicate comparativ cu țări cu sisteme de tip PAYG
 - economisirea voluntară tot mai importantă – Antolin și Whitehouse (2009) - deficitul de resurse al sistemului actual de pensii este important în cazul salariaților cu venituri reduse și al tinerilor

Factori (4)

- Finanțarea externă
 - efect de substituție între economisirea internă și cea externă
 - ipoteza “saturației cu economisire”
 - capacitate de absorbție scăzută – Caballero (2006)
 - motivul precauției ca efect al crizei 1997-1998 - Legg (2007)
 - dezvoltarea fondurilor naționale (sovereign wealth funds)

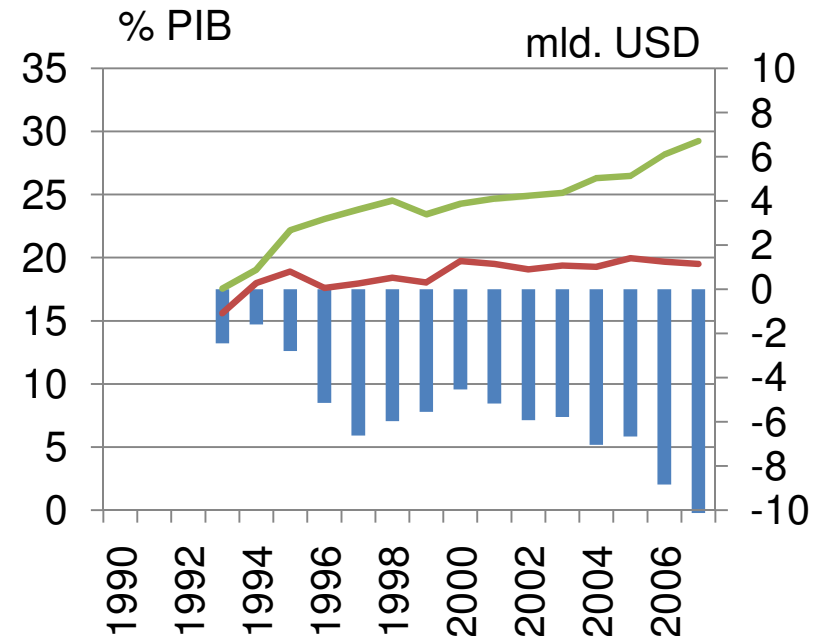
Evoluția economisirii în două regiuni emergente: Asia și Europa

Țări emergente din Asia

- Cont curent (scala din dreapta)
- Economisire
- Investitii

Țări emergente din Europa

- Cont curent (scala din dreapta)
- Economisire
- Investitii

Sursa: FMI, *World Economic Outlook*, octombrie 2008

Factori (5)

- Liberalizarea și dezvoltarea sistemului financiar
 - efectul de substituție – expansiunea creditului, efect negativ asupra economisirii, efect preponderent în prima etapă a dezvoltării
 - efect de venit – creșterea ofertei de servicii, dezvoltarea instrumentelor de acoperire a riscurilor, amplificarea lichidității, efect mixt
 - efect de avere – efect negativ asupra economisirii – Bosworth, Burtless, Sabelhaus (1991)